Badanie wpływu pandemii wirusa COVID-19 na stan materialny i psychiczny wśród lokalnej społeczności

Przedstawienie problematyki

W ostatnich tygodniach powszechną uwagę w społeczeństwie zyskał temat pandemii wirusa COVID-19. W mediach codziennie możemy usłyszeć o kolejnych zakażonych i zmarłych. Interesuje nas jak rozprzestrzenia się choroba oraz w jakim stopniu mamy słuszność obawiać się o zdrowie swoje i najbliższych. Obowiązują nas liczne obostrzenia i ograniczenia wprowadzane, aby móc kontrolować pandemię.

Jednak opinia publiczna w niewielkim stopniu zwraca uwagę, jaki wpływ na zwykłych ludzi ma długotrwała izolacja społeczeństwa i życie w obawie przed zakażeniem. Chcąc zbadać ten problem zdecydowaliśmy się wykorzystać możliwości, jakie daje aplikacja Survey123 for ArcGIS firmy Esri, aby poznać panujące nastroje społeczne w świetle perspektywy izolacji i kryzysu gospodarczego.

Ankietyzacja trwała od 3 do 9 maja 2020 roku. W badaniu wzięło udział 267 respondentów.

Pandemia wirusa a praca

Epidemia COVID-19 miała i nadal ma bardzo duży wpływ na kondycję i wygląd gospodarki. Dla utrzymania swoich firm na rynku wielu pracodawców było zmuszonych zredukować liczbę pracowników. Chcieliśmy zbadać na ile jest to powszechne zjawisko wśród lokalnych społeczności. Respondenci odpowiadali na poniższe pytanie.

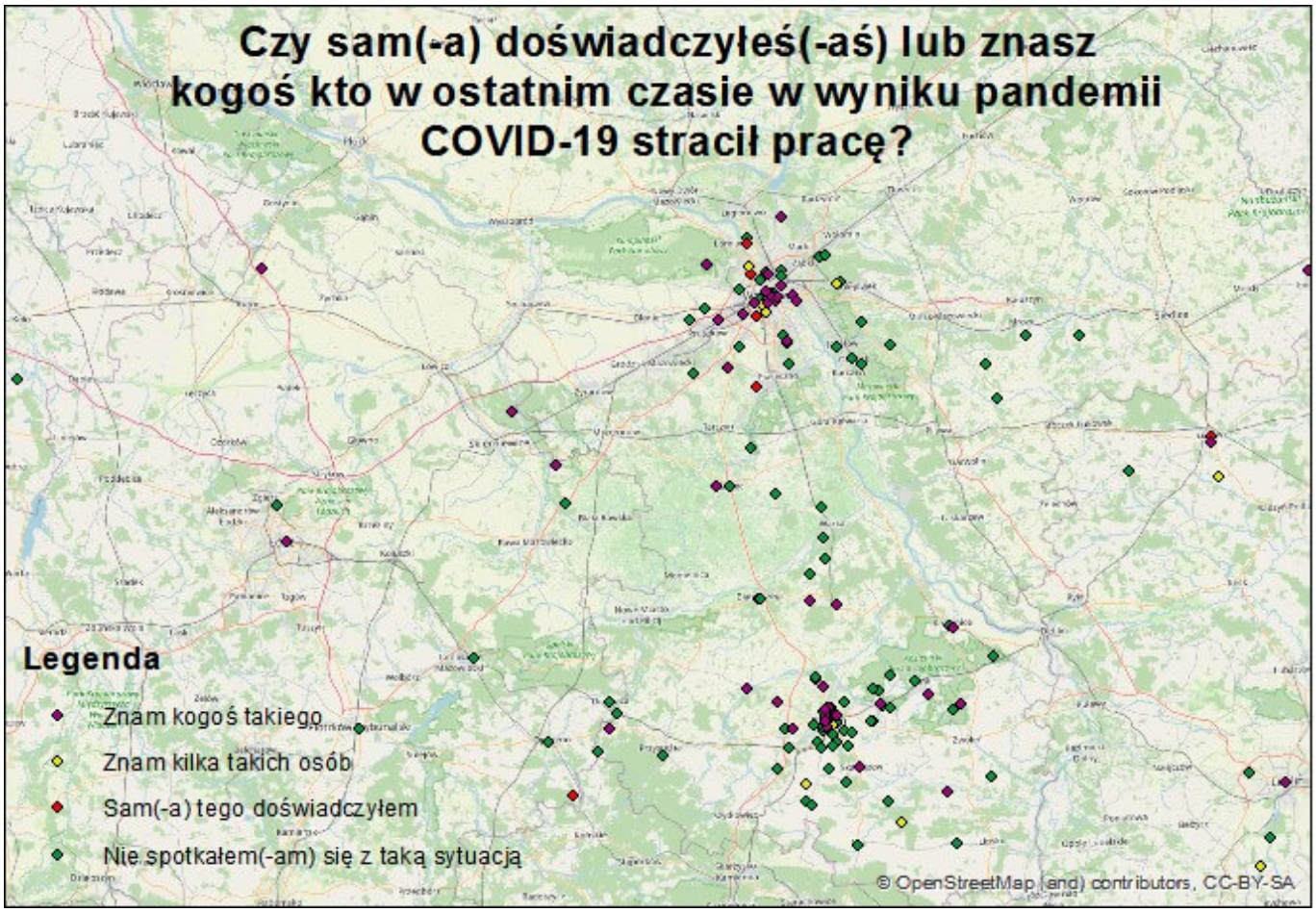

Możemy zauważyć, że problem utraty pracy jest powszechnym zjawiskiem. Najczęściej do redukcji etatów dochodziło w większych ośrodkach miejskich, gdzie mieszkańcy szczególnie mocno doświadczyli lęku przed zakażeniem, a wprowadzone obostrzenia najmocniej dotknęły przedsiębiorców. Te dwa aspekty najdotkliwiej uderzyły w sektor usług.

Ankietowani zostali poproszeni również o wskazanie przybliżonego okresu utraty zatrudnienia wśród znanych im osób. Dane zostały zebrane w pierwszym tygodniu maja. Dlatego do analizy zjawiska zwolnień można przyjąć jedynie miesiące marzec i kwiecień.

Okres utraty pracy w wyniku pandemii

	liczba osób	procent
I poł. marca	10	11,8%
II poł. marca	33	38,8%
I poł. kwietnia	24	28,2%
II poł. kwietnia	18	21,2%

Na podstawnie tabeli widać, że największa fala zwolnień przypadała na II poł. marca i I poł. kwietnia. Był to czas, gdy wprowadzono najwięcej obostrzeń społecznych i gospodarczych. Zjawisko to przybrało na sile zanim jeszcze zaczęto powszechnie mówić o programie pomocowym dla przedsiębiorców.

Pracownicy zostali zapytani czego spodziewają się w najbliższym czasie w swojej pracy?

55% odpowiedziało, że nic się nie zmieni. Aż **40%** obawiało się niekorzystnych dla nich zmian w firmach, spodziewając się m.in.:

- masowych zwolnień,
- pracy w mniejszym wymiarze godzin,
- braku premii,
- większej pracy w zakresie utrzymania klientów,
- obniżek pensji,
- zmian warunków i organizacji pracy.

Co ciekawe dla **5%** badanych obecna sytuacja jest postrzegana pozytywnie, jako okres otwierania nowych miejsc pracy w niektórych, jak dotąd mniej rozpowszechnionych dziedzinach oraz szansa na znalezienie nowej pracy.

Ciekawym zjawiskiem, jakie nastąpiło w ciągu ostatnich tygodni

jest zmiana formy pracy z stacjonarnej na zdalną.

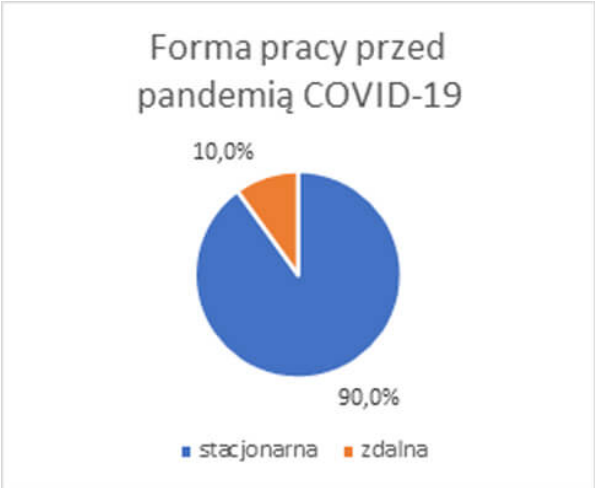

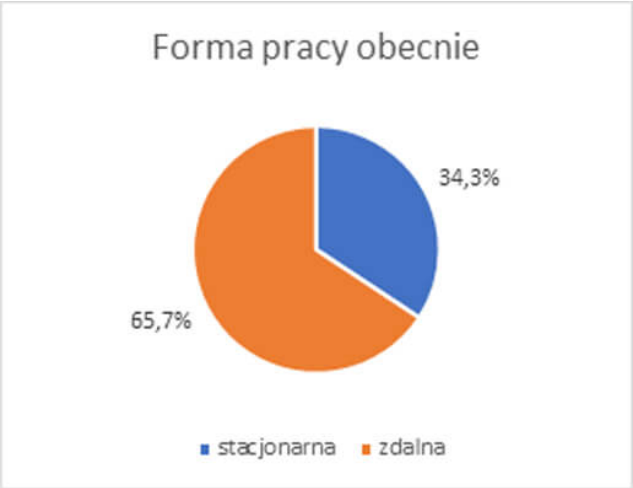

Przed nadejściem pandemii praca zdalna była formą pracy powszechną jedynie wśród nielicznych zawodów np. programistów. Obecnie ok. 2/3 obsady pracuje zdalnie. Grupami zawodowymi, które w większości musiały zmienić tryb pracy są m.in. nauczyciele czy pracownicy biurowi.

Większość ankietowanych, mimo naturalnych problemów związanych z przeniesieniem swojej pracy do domu postrzega pracę zdalną

pozytywnie.

Może to wynikać przede wszystkim z większej swobody pracy zdalnej oraz zlikwidowania problemu dojazdu do pracy, szczególnie w większych ośrodkach miejskich.

Zdalna nauka

Również szkoły i uczelnie w krótkim czasie musiały nauczyć się funkcjonować w świecie cyfrowej nauki. Jak w perspektywie przedłużającej się pandemii odnaleźli się uczniowie i studenci?

Około 3/4 osób uczących się woli naukę stacjonarną niż zdalną. Ponadto większość uczniów i studentów negatywnie postrzega nową formę nauki, zwracając uwagę na problemy nie tylko ze sprzętem komputerowym umożliwiającym spokojną pracę, ale również przyznając, że ten sposób nauki wymaga większej wewnętrznej determinacji, którą nie każdy w młodym wieku posiada.

Wpływ pandemii na samopoczucie ludzi

Ważnym aspektem, na jaki w znacznym stopniu wpłynęła epidemia COVID-19, jest stan psychiczny społeczeństwa. Każdy z nas w inny sposób przeżywa przymusową izolację i separowanie się od ludzi. Jednak dla większości z nas jest to trudny czas. Jak ten okres wpłynął na stan psychiczny wśród respondentów?

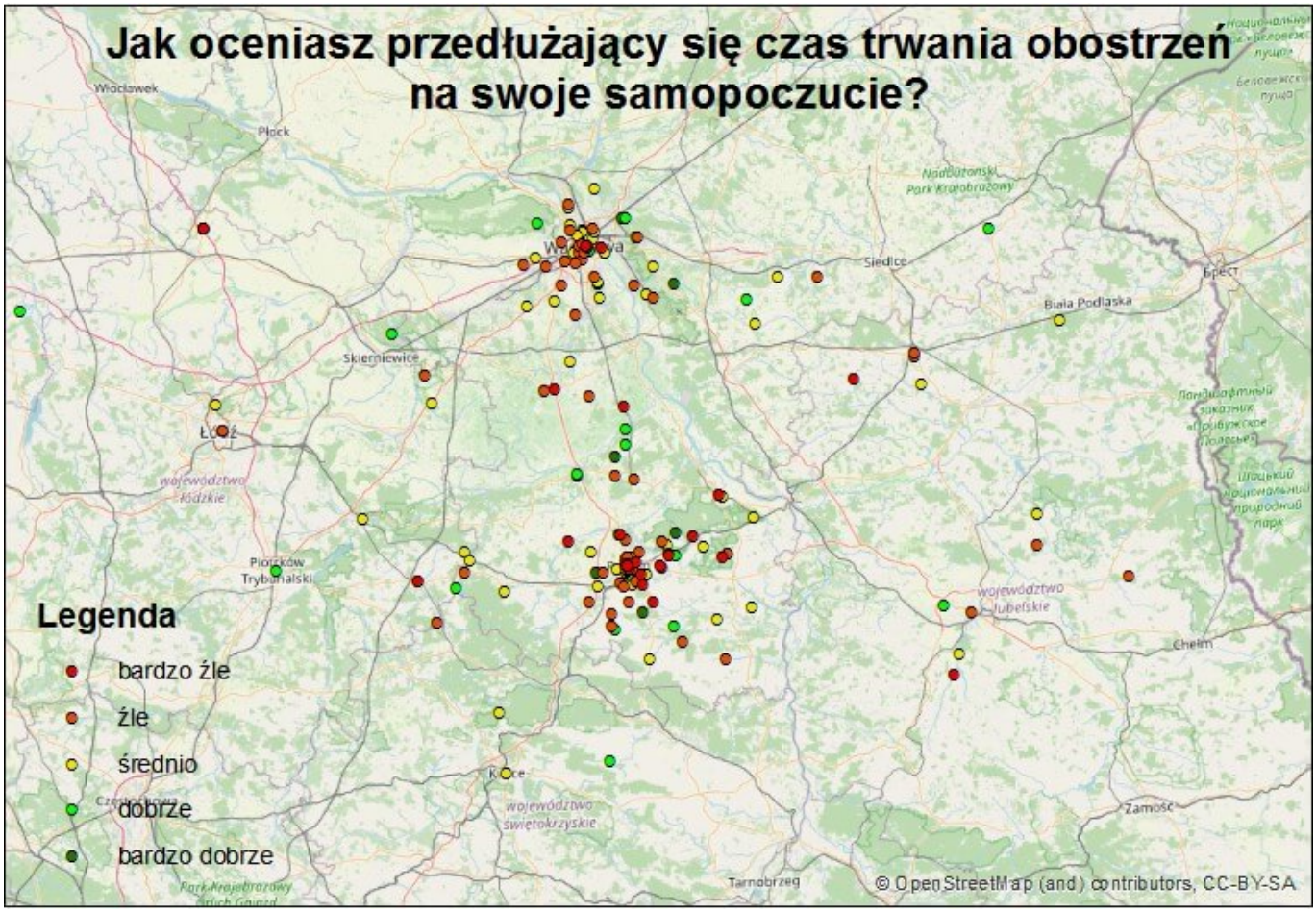

Niestety szczególnie w większych miastach, wśród osób mieszkających w bardziej zurbanizowanych dzielnicach, pandemia i związane z nią obostrzenia znacząco pogorszyły samopoczucie obywateli. Największy wpływ na tak złe wyniki oceny własnego stanu miały z pewnością narastający lęk przed zakażeniem własnym lub rodziny oraz zamknięcie ludzi na niewielkiej przestrzeni.

Respondenci zostali poproszeni również o ocenienie na ile ważne jest dla nich zdrowie własne oraz ich najbliższych.

Badanie potwierdza powszechnie znane zdanie psychologów, że dla większości z nas, znacznie ważniejsze jest zdrowie i dobro naszych najbliższych. Dopiero w drugiej kolejności myślimy o sobie.

Czy twoim zdaniem przedłużanie trwania obostrzeń w związku z pandemią ma sens?

	liczba	procent
Tak	204	77,3%
Nie	60	22,7%

Znaczna większość badanych uważa, że utrzymanie obostrzeń nałożonych na obywateli ma nadal sens i powinny zostać zachowane. Polacy niezmiennie obawiają się zakażenia wirusem, dlatego tylko dzięki utrzymaniu obostrzeń mogą czuć się bezpieczniej.

Na koniec ankietowani zostali poproszeni o dokonanie obiektywnej oceny podjętych działań zarówno poprzez organy państwowe jak i lokalne, aby przeciwdziałać skutkom wirusa COVID-19.

Zdania dotyczące działań podjętych przez władze są dość podzielone. Jednak aż około 45% badanych postrzega je pozytywnie, określając jako adekwatne do sytuacji panującej w kraju. 15% uważa je za niewystarczające lub złe.

Nie wiemy, kiedy i jak zakończy się pandemia koronawirusa w Polsce i na świecie. Analizując jednak wyniki przeprowadzonego badania możemy spodziewać się, że skutki kryzysu wywołanego przez COVID-19 będą trwały w niektórych dziedzinach nawet przez lata. Jednocześnie, co powtarzają psychologowie, spodziewany jest wzrost liczby osób uzależnionych od różnych nałogów, a skutki izolacji szczególnie wśród dzieci mogą mieć poważny wpływ na ich przyszłe życie. Dlatego naszym zdaniem ważną kwestią byłoby kompleksowe zbadanie obu aspektów, aby po ustaniu pandemii jak najlepiej wspomóc zarówno przedsiębiorców, jak i zwykłych obywateli.